

Monumentnummer*: 530190

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 juni 2007
Kadaster deel/nr 82884/166

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Hoenderloo	Ede	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Otterlo	I			26

Omschrijving**

Omschrijving

In het park 'De Hoge Veluwe' gelegen JACHTHUIS/ BUITENVERBLIJF/ LANDHUIS, onderdeel van de buitenplaats 'Sint Hubertus', naar ontwerp van H.P. Berlage (1914-1920) in opdracht van het echtpaar A.G. Kröller en H.E.L.J. Kröller-Müller. De bouw van het huis is uitgevoerd door de Haagse firma Nederlandsche Aannemings Maatschappij v/h H.F. Boersma. Architect H. van de Velde heeft, na het vertrek van Berlage in 1919, de werkzaamheden voltooid. Naast Berlage en Van de Velde hebben de kunstenaars B. van der Leek en professor A. Hennig uit Bunzlau een belangrijke bijdrage geleverd. B. van der Leek is verantwoordelijk voor de afwerking van de binnenruimten. A. Hennig ontwierp de glas-in-loodramen in de hal. Verschillende beeldhouwwerken zijn vervaardigd door J. Mendes da Costa en behoren tot de kunstcollectie van het Kröller-Müller Museum.

Het huis bestaat uit een rechthoekig hoofdblok met een toren en twee vleugels. De belangrijkste woonvertrekken bevinden zich in het hoofdblok aan de vijverzijde (zuidwestgevel). Aan de hofzijde bevindt zich de entree aan een achtzijdig binnenhof, omsloten door de noordoostgevel van het hoofdblok, de twee geknikte vleugels, de toegangshekken en het achtergebouw (hondenverblijf, fietsenstalling, berging). De vleugels bevatten de slaap-, logeer- en dienstvertrekken. De binnenhof van het jachthuis is achtzijdig en wordt gevormd door een ruitvormig plein met afgeschuinde hoeken. De hof is bereikbaar via twee hekken. De vloer bestaat uit bakstenen klinkers met langs de gevels, op de vluchtheuvel en de buitenkennel estriken. Centraal in de symmetrische gevel aan de hofzijde bevindt zich op de begane grond de ingang in een in pandig portiek onder een luifel. De gevel op de verdieping ligt terug. Aan weerszijden van de entreepartij bevindt zich een vleugel bestaande uit een bouwlaag, die met een knik de binnenhof omsluit. Centraal in de gevel bevindt zich een fors dakhuis. Aan de uiteinden van de gevels twee knikken die aansluiten op de muren en hekken die

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vervolgens weer aansluiten op het tegenover de ingang gelegen achtergebouw. In de muren zijn banken en reliëfs aangebracht. Het centrale deel van de symmetrische gevel aan de vijverzijde bestaat uit twee bouwlagen met op de begane grond zeven regelmatig verdeelde vensters met aan weerszijden een uitgebouwde veranda. Het terras tussen de veranda's wordt overkapt door een pergola. Op de verdieping bevinden zich eveneens zeven regelmatig verdeelde vensters met aan weerszijden een balkon, bereikbaar via een deur met zijramen. De gevel wordt afgesloten door een schilddak, waarachter de toren zich bevindt. Aan de kopse kanten van de vijverzijde is een halfronde kamer uitgebouwd, afgesloten door een half rond dak dat door een lage dakkapelstrook wordt doorbroken. De linkerkamer heeft een hoog in de gevel geplaatste reeks vensters, de rechter heeft omlopende vensters met dezelfde hoogte als die van de huiskamer. De zuidoostgevel is het gedeelte waar zich de voormalige privé vertrekken van het echtpaar Kröller-Müller bevinden. De gevel is, zij het spiegelbeeldig, vrijwel identiek aan de noordwestgevel. Uiterst links bevindt zich een halfronde theekamer gevolgd door de rechte zijde van het hoofdblok met op de begane grond, de in 1918 toegevoegde erker aan de zitkamer van mevrouw. Op de verdieping bevindt zich het brede dakhuis van de voormalige linnenkamer met daarboven de dakkapel van de biljartkamer. Rechts van de rechte gevel van het hoofdblok een hoge bouwmassa met balkon waarna de gevel wand schuin naar voren buigt ter hoogte van de zitkamer van mijnheer. Op de verdieping wederom een breed dakhuis, ditmaal van de vroegere kinderspeelkamer. De gevel buigt weer af, bestaande uit twee bouwlagen met hoekbalkons. De gevel eindigt in een laag, ondiep gedeelte dat aansluit op de muur en het hek die de binnenhof omsluiten. De noordwestgevel is, zij het in spiegelbeeld, vrijwel identiek aan de zuidoostgevel met uiterst links de korte kant die aansluit op de muur en het hek die de binnenhof omsluiten, een korte gevel, de lange gevel met dakhuis schuin ten opzichte van het hoofdblok en het hoofdblok zelf met een dakhuis. Uiterst rechts een halfronde rookkamer. De rijzige toren met vierkante plattegrond wordt afgesloten door een zadeldak. De toren staat ten opzichte van de bouwmassa vrij vanaf niveau 3. Op dat niveau bevindt zich aan de vijverzijde een driezijdig uitgebouwd trappenhuis met aan de zijkanten een driehoekige loggia. Ter hoogte van de niveaus 4 tot en met 6 zijn de gevels ongeleed en blind, met uitzondering van de schoorsteen aan de hofzijde en een smal, doorlopend venster aan de vijverzijde. Ter hoogte van niveau 7 kraagt de toren op de hoeken iets uit en is daar van smalle vensters voorzien. Niveau 8 bevat de torenkamer, voorzien van kleine hoekbalkons en aan alle zijden van glas, behalve ter plaatse van de schoorsteen en de trap. In de topgevel aan de vijverzijde is een gestileerde voorstelling een hertengewei met kruis. De gevels, vooral de oostgevel, hebben te lijden gehad van een mitrailleurbeschieting in september 1944. Het achtergebouw bestaande uit een bouwlaag is voorzien van een rechthoekige plattegrond met twee korte, schuin geplaatste vleugels. Aan de voorzijde is een buitenkennel voor honden omsloten door een hek. Centraal bevinden zich de toegangen tot de binnenkennel met daarboven een klok. Aan weerszijden van het hondenverblijf bevindt zich een berging met aan de achterzijde een autostandplaats. Aan de korte zijden bevindt zich een opening. Aan de vijverzijde bevindt zich een lange bakstenen keermuur met leistenen afdekking, die zich aan weerszijden van het huis uitstrekt met aan de uiteinden daarvan een identiek paviljoen. De paviljoens bestaan uit een lage bakstenen voet en een omlopende vensterstrook die slechts wordt onderbroken door de schoorsteen en de glazen ingangspartij die is georiënteerd op het huis. De paviljoens worden afgesloten door een rond tentdak gedekt met leien. Het interieur vormt samen met het exterieur een totaalconcept, waarbij het ontwerp voor de afwerking van de wanden is vervaardigd door B. van der Leck, het glas-in-loodwerk door A. Hennig en het meubilair zowel door Berlage als Van de Velde.

Waardering

JACHTHUIS/ BUITENVERBLIJF/ LANDHUIS als onderdeel van de buitenplaats 'Sint Hubertus', naar ontwerp van H.P. Berlage in 1914-1916 van bijzonder architectuurhistorisch, cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- wegens de gaafheid,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de belangrijke plaats die het jachthuis inneemt in de Nederlandse architectuurgeschiedenis,
- wegens de plaats in het oeuvre van de architect Berlage en Van de Velde en de kunstenaars B. van der Leek en A. Hennig
- wegens de kwaliteit van het ontwerp,
- wegens de kwaliteit van het materiaalgebruik,
- wegens de kwaliteit van het interieur en onderdelen,
- wegens de uiting van de verwezenlijking van de kunstzinnige en levensbeschouwelijke aspiraties van de opdrachtgevers.
- wegens de architectuurhistorische waarde van het jachthuis als totaalconcept waarbij het gebouw, de inrichting en de afwerking van het interieur compleet met stoffering, meubilering en accessoires wegens de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur ineen hand is ontworpen en op elkaar is afgestemd.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument